

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 11.3.2011
Sayı: 465

10/1090

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Son dönemlerde kamuoyunda sıkça konuşulan toplu mezar olaylarının araştırılması zorunluluk haline gelmiştir. Yıllardır ülkemizde Faili meçhul cinayetler ve gözetiminde kayıpların araştırılması ile ilgili gerekli girişimler yapılmadığı için bu olaylarla ilgili tartışmalar sürüp gitmektedir. Bu olayların araştırılması, karanlıkların aydınlatılması için TBMM içtüzüğünün 104 ve 105. maddeleri ve Anayasanın 98. maddesi gereğince bir Meclis araştırması açılmasını arz ederiz.

1. TEKİN BİNGÖL - ANKARA
2. BAYRAMALİ MERAL - İSTANBUL
3. HULUSİ GÜVEL - ADANA
4. OSMAN KAPTAN - ANTALYA
5. TAYFUR SÜNER - ANTALYA
6. ATİLA EMEK - ANTALYA
7. SACİD YILDIZ - İSTANBUL
8. TACİDAR SEYHAN - ADANA
9. DURDU ÖZBOLAT - KAHRAMANMARAŞ
10. ŞEVKET KÖSE - ADIYAMAN
11. AHMET KÜÇÜK - ÇANAKKALE
12. GÖKHAN DURGUN - HATAY
13. ALİ RIZA ERTEMÜR - DENİZLİ
14. MEHMET ALİ ÖZPOLAT - İSTANBUL
15. MEVLÜT COŞKUNER - ISPARTA
16. ENSAR ÖĞÜT - ARDAHAN
17. RAMAZAN KERİM ÖZKAN - BURDUR
18. TANSEL BARIŞ - KIRKLARELİ
19. AHMET ERSİN - İZMİR
20. ALGAN HACALOĞLU - İSTANBUL
21. ORHAN ZİYA DİREN - TOKAT
22. HÜSEYİN ÜNSAL - AMASYA
23. FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU - MALATYA
24. ABDULAZİZ YAZAR - HATAY
25. RAHMİ GÜNER - ORDU
26. ALİ OKSAL - MERSİN
27. EŞREF KARABRAHİM - GİRESUN
28. AKİF EKİCİ - GAZİANTEP
29. HÜSNÜ ÇÖLLÜ - ANTALYA

GEREKÇE:

Türkiye onlarca yıldır Faili meçhul cinayetleri konuşmakta ve her geçen yıl faili meçhul cinayetlere yenilerinin eklenmesine karşın gerekli girişimler yapılmadığı için bu cinayetlerle ilgili tartışmalar sürüp gitmektedir.

Özellikle 12 Eylül Askeri darbesi döneminde artan faili meçhul cinayetler sonraki yıllarda da devam etmiş, işkencelerde ölenlerin, gözaltındaki kayıpların, sokak ortasındaki infazların ardı arkası kesilmemiştir.

İnsanlık tarihi boyunca totaliter yönetimlerin hüküm sürdüğü ülkelerde görülen kayıplar ve faili meçhul cinayetlerin, Anayasasında hukuk devleti olarak tanımlanıp temel hak ve özgürlüklerin güvence altına alındığı ülkemizde de faili meçhul cinayetlerin ve kayıpların olması son derece ürkütücü bir o kadarda düşündürücüdür.

15 bin civarında olduğu ifade edilen faili meçhul cinayetlerin ve gözaltındaki kayıpların ülke gündeminde sık sık yer bulduğu herkesçe bilinen bir gerçektir. Gözaltındayken kaybolanların aileleri, Cumartesi Anneleri adı altında simgeleşen ve yaklaşık 1 yıldır yeniden her Cumartesi Taksim'de toplanarak kayıplarını aramaktadırlar.

Tüm bunlar söz konusu iken son günlerde ard arda ortaya çıkan toplu mezarlar, faili meçhul cinayetler ve gözaltında kayıpların yeni bir boyut kazanmasına yol açmıştır.

Ortaya çıkarılan toplu mezarlar tüyler ürperten boyutlardadır. Dünyada birkaç ülkede örnekleri görülen toplu mezarlar ülkemizde inanılmaz sayılara ulaşmış durumdadır. Bahsedilen toplu mezarların sayısı yüzlerle ifade edilmekte ve bu mezarlarda 1469 kişiye ait kemiklerin olduğu söylenmektedir. Bugüne kadar açılan 26 toplu mezarda 171 kişinin kemiklerine ulaşılmış ve kimlikleri tespit edilerek ailelerine teslim edilmiştir.

Farklı illere dağılan bu toplu mezarlar ülkemiz için hiç de iç açıcı olmayan görüntünün oluşmasına yol açmaktadır. Coğrafi haritalar, maden haritaları gibi haritaların var olduğu dünyamızda maalesef toplu mezar haritası gibi bir durumun ülkemizde yaşanmış olması herkesin üzerinde dikkatle durması gereken bir husustur.

Toplu mezarlarda yapılacak ciddi incelemeler faili meçhul cinayetlerle, kayıpların bir kısmının en azından aydınlatılmasına da ışık tutacaktır. Yine hayatını kaybedenler hangi nedenlerle ve hangi şekilde ölmüş olursa olsun ailelerin 'veda hakkını' kullanmalarını engellemez.

Toplu mezarlarda çıkan bu kemikler ve hayatını kaybedenlerin cenazelerinin ailelerine verilmemesi ve kendilerine ait mezarlarının bulunmaması ailelerin veda haklarını kullanmalarını engellemektedir.

Bu toplu mezarların açılmaları sırasındaki uygulamalar Birleşmiş Milletler Minnesota otopsi protokolüne de uyulmadığını göstermiştir. Toplu mezarların açılması sırasındaki yanlışlıklar adeta kanıtların yok edilmesine yönelik bir uygulamanın düşünülmesine yol açmaktadır. Örneğin Mezarlar açılırken iş makinelerinin kullanılması delillerin karartılmasına yol açmaktadır.

Tüm bu nedenlerle ülkemizde kayıpların ortaya çıkarılması, toplu mezarlarda kemikleri bulunan kişilerin kimlik tespitleri yapılarak ailelerine teslim edilmeleri toplu mezar ayıbının sonlandırılması ve TUNCELİ-HAKKÂRİ-BATMAN-BİTLİS-SİİRT-MARDİN-DİYARBAKIR gibi illerde ortaya çıkan mezarların tümünün en kısa zamanda, Minnesota otopsi protokolüne uygun olarak açılıp mezarlardan çıkan kemiklerin DNA testlerinin yapılarak kimlik tespitleri sonrasında da ailelerine teslim edilmeleri, toplu mezar olaylarının araştırılması, karanlık konuların aydınlatılması ve ailelerin acılarını bir nebze olsun hafifletmek amacıyla bir araştırmanın açılmasının uygun olacağı düşünülmektedir.

